

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. april 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Rune Bæk Krogh
Sagsnr.: 2020-10-0501
Dok.: 1425798

Rigspolitiets og Rigsadvokatens redegørelse vedrørende politiets håndtering af signaleringsdata fra Telenor mv. (Telenor-sagen)

1. Indledning

Jeg oversender hermed Rigspolitiets og Rigsadvokatens redegørelse af 17. april 2020 vedrørende politiets håndtering af signaleringsdata fra Telenor mv. til Folketingets Retsudvalgs orientering.

Sagen handler i sit udgangspunkt om, at Telenor fejlagtigt har udleveret te-leoplysninger til politiet, som ikke har været omfattet af de underliggende retskendelser.

Justitsministeriets departement blev bekendt med sagen i forbindelse med presseomtalen af sagen i januar 2020. Rigspolitiets kommunikationsafdeling orienterede således Justitsministeriets kommunikationsafdeling telefonisk den 8. januar 2020 forud for presseomtale af sagen ultimo januar 2020. Jeg anmodede på den baggrund den 30. januar 2020 Rigspolitiet om – efter behov med bistand fra Rigsadvokaten – at redegøre for politiets håndtering af sagen, hvor Telenor i forbindelse med kendelser om levering af signaleringsdata til politiet ved en fejl har videregivet oplysninger om SMS-indhold og såkaldte B-numre (modpartsnumre).

I den forbindelse anmodede jeg ligeledes Rigspolitiet om at redegøre for, hvorvidt politiet i andre tilfælde mere systematisk har modtaget oplysninger fra teleudbydere, som formelt må anses for omfattet af reglerne om indgreb i meddelelshemmeligheden, i forbindelse med kendelser om edition.

Sagen rejser først og fremmest spørgsmål i forhold til bl.a. telelovgivningen, da der fra teleudbydernes side fejlagtigt er udleveret teleoplysninger til po-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

litiet. Det er Erhvervsstyrelsen, der fører tilsyn med teleudbyderes eventuelle brud på persondatasikkerheden. Disse spørgsmål hører derfor under erhvervsministerens ressort, og der henvises i den forbindelse til det samtidigt oversendte brev fra erhvervsministeren til udvalget.

For mig som justitsminister er det afgørende, at politiets håndtering af data sker på korrekt og forsvarlig vis, hvilket naturligvis også gælder i tilfælde, hvor et teleselskab fejlagtigt udleverer oplysninger til politiet.

På baggrund af redegørelsen kan jeg desværre konstatere, at visse teleudbydere i en periode har udleveret for meget data til politiet. Jeg kan også konstatere, at Rigspolitiet ikke har reageret hurtigt og konsekvent nok over for Telenors fejlagtige udlevering af oplysninger.

Jeg har samtidig noteret mig, at Rigspolitiet og Rigsadvokaten oplyser, at de relevante teleudbydere har udbedret de konstaterede fejl, og at der er iværksat en række tiltag, som vil medvirke til at minimere risikoen for lignende fejl i fremtiden, herunder gennem et tættere samarbejde mellem Rigspolitiet, Rigsadvokaten og teleudbyderne.

Jeg har endelig noteret mig, at Erhvervsstyrelsen som tilsynsmyndighed på teleområdet er bekendt med de potentielle sikkerhedsbrud hos teleselskaberne, så lignende fejl så vidt muligt kan undgås fremover.

Det er i den forbindelse min klare forventning, at politiet fastholder et øget fokus på teleområdet og gør sit til at sikre, at eventuelle lignende fejl i fremtiden håndteres hurtigt og adækvat.

2. Redegørelsen

Det fremgår af redegørelsen, at teleudbydere i en række tilfælde fejlagtigt har udleveret teleoplysninger til politiet, som politiet ikke har anmodet om, og som ikke har været omfattet af de retskendelser, der har været indhentet i sagen. Oplysningerne har kun i begrænset omfang været læsbare for efterforskerne, og de har i vidt omfang været uden efterforskningsmæssig betydning. Der kan dog i det fejlagtigt udleverede materiale have været oplysninger, som politiet har kunnet anvende i efterforskningen.

Det er ligeledes Rigspolitiets og Rigsadvokatens vurdering, at der ikke er grundlag for at antage, at fejlagtigt udleverede oplysninger konkret har været anvendt i straffesager på en måde, der giver anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder.

Det fremgår således af redegørelsen, at skulle der være forekommet tilfælde, hvor fejlagtigt udleveret oplysninger er indgået som et eller flere beviser i en straffesag, vil der ikke være tale om forkerte eller fejlbehæftede oplysninger. Der vil derfor ikke være risiko for, at nogen er dømt eller frifundet på et forkert grundlag.

For så vidt angår oplysninger fra Telenor, fremgår det af redegørelsen, at der samlet set gik for lang tid, før Rigspolitiet rettede henvendelse til Telenor med henblik på at udbedre fejlen med udlevering af SMS-indhold og B-numre, samt at der gik for lang tid, inden der blev skabt et samlet overblik over problemstillingens omfang og karakter. Rigspolitiet havde i første omgang primært fokus på at udvikle en operativ løsning i form af et oversættelsesværktøj, som sikrede, at signaleringsdata fra Telenor var egnet til brug for efterforskning, og som samtidig fjernede eventuelt SMS-indhold og B-numre fra datasættene.

Af redegørelsen fremgår endvidere, at Rigspolitiet gennem bl.a. stikprøvekontrol har konstateret, at Telia og Hi3G i forbindelse med kendelser om udlevering af signaleringsdata og logningspligtige lokaliseringsoplysninger ligeledes har udleveret oplysninger om B-numre. Rigspolitiet har efterfølgende rettet henvendelse til Telia og Hi3G med henblik på sikre, at teleudbyderne udbedrer fejlen med udlevering af B-numre i disse typer af sager.

3. Tiltag

I redegørelsen peges på en række konkrete tiltag, som er iværksat i forlængelse af teledata-sagen, og som efter Rigspolitiets og Rigsadvokatens opfattelse også er relevante i nærværende sag.

Det kan i den forbindelse bl.a. nævnes, at der er etableret et nyt samarbejdsforum mellem politiet og telebranchen, som skal sikre en systematisk dialog såvel på direktørniveau som operationelt (juridisk og teknisk), ligesom det generelt sikres, at der er fastsat og efterleves ensartede regler for sletning af teledata i Rigspolitiet og i politikredsene.

Endvidere blev det i forbindelse med regeringens udspil om tryghed og sikkerhed besluttet, at der skal gennemføres en modernisering af retsplejelovens regler om tvangsindgreb. Arbejdet forankres i Strafferetsplejeudvalget. Det er forventningen, at resultatet af dette arbejde vil kunne lede til klarere regler og mindre usikkerhed om indholdet af afsagte kendelser.

Herudover kan jeg oplyse, at der er iværksat en ekstern undersøgelse af datahåndtering hos politi og anklagemyndighed, som blandt andet indebærer kulegravning af over 400 it-systemer i politiet og i anklagemyndigheden. Undersøgelsen skal medvirke til at løse udfordringen med politiets og anklagemyndighedens håndtering af data. Således skal undersøgelsen medvirke til at sikre, at borgerne kan have tillid til, at myndighederne håndterer data korrekt og sikkert, fra de bliver indsamlet, til de skal slettes. Undersøgelsen blev igangsat i efteråret 2019 og indledt med en afklaringsfase med henblik på at kvalificere undersøgelsens metode. De fleste afklaringsaktiviteter er afsluttet i februar 2020. Undersøgelsen gennemføres i fire bølger, hvor den første bølge blev sat i gang i februar 2020 og ventes endeligt afsluttet senest 1. juli 2020.

Endelig har jeg noteret mig, at Erhvervsstyrelsen har iværksat et emnebase- ret tilsyn vedrørende teleudbydernes udlevering af oplysninger til politiet på baggrund af kendelser på baggrund af de omtalte sager.

4. Øvrige bemærkninger

Det bemærkes, at spørgsmål nr. 753-755, 757, 760-761, 763-765, 799-801 og 844-846 (Alm. del) fra Retsudvalget er blevet besvaret med henvisning til, at jeg på daværende tidspunkt afventede Rigspolitiets og Rigsadvokatens redegørelse om sagen. Justitsministeriet er ved at gennemgå spørgsmålene med henblik på at sikre, at de besvares af redegørelsen. I det omfang dette ikke er tilfældet, vil disse blive besvaret i de endelige besvarelser til Folketinget.

Det bemærkes desuden, at Rigspolitiet og Rigsadvokaten den 28. september 2019 afgav en redegørelse om den såkaldte teledata-sag, som handlede om systematiske fejl i Rigspolitiets Telecenters behandling af teledata samt konstateringen af fejl i (ubearbejdet) teledata. Det fremgår af redegørelsen vedrørende politiets håndtering af signaleringsdata fra Telenor mv., at der i forbindelse med Rigspolitiets og Rigsadvokatens udarbejdelse af redegørelsen om teledata-sagen ikke var overvejelser om at omtale problemstillingen om SMS-indhold og modpartsoplysninger i data fra Telenor, idet problemstillingen – i modsætning til teledata-sagen – ikke omhandlede fejl i teledata og ikke rejste spørgsmål om mulige fejlagtige afgørelser i straffesager.

Redegørelsen er ligeledes sendt til orientering til Folketingets Erhvervsudvalg.

Nick Hækkerup

/

Lisbeth Gro Nielsen